

Esittely seuraavalla sivulla

Mikko Ranki: Öljyvärimaalaus ”Haminan ilmataistelu 17.5.1944”

Taustatietoa maalaukselle

HLeLv 34 (sijainti Kymin lentokenttä) oli tähän asti aina yrittänyt kiivetä tunkeutujien yläpuolelle niiden hyökätessä Kotkaan tai Haminaan, mutta nyt 17. toukokuuta taktiikka oli toinen. Venäläiset yllätettiin täydellisesti, kun laivueen komentajan majuri Eino Luukkasen yksitoista Mersua iski suoraan noususta 27 Pe-2:n muodostelmaan kello 10.40 harventaen osastoa kahdeksalla koneella ennen kuin yläpuolella ollut viidentoista hävittäjän saatto ehti tehdä mitään. Seuranneessa hävittäjä-taistelussa kolme Jakia vaihdettiin yhteen Mersuun.

Kapteeni Olli Puhakka pääsi ensimmäisenä tulitusasemaan ja pudotti nopeassa tahdissa kolme pommittajaa kuvaten osuuttaan näin:

"Hetimitartin jälkeen näin yli kymmenen pommikoneen muodostelman noin 20 hävittäjän suojaamana lähestyvän Kotkaa. Ennen torjunta-alueelle tuloa koneet kuitenkin kääntyivät itään ilmeisesti nähtyään lukuisten hävittäjien nousun. Koska en olisi enä ennättänyt hävittäjien yläpuolelle, päätin yrittää käydä käsiksi pommikoneisiin alapäin. Tämä onnistuikin hyvin, kun koneet tekivät syöksyn Haminan satamaan. Heti niiden ylösvedon ja oikaisun jälkeen pääsin Pe-2-muodostelman kimppuun. Ensimmäinen kone syttyi tuleen ja syöksyi mereen aivan Haminan lähellä.

Aivan samalla vauhdilla pääsin ampumaan toista, joka myös syttyi palamaan ja kääntyi syöksyyn. En ehtinyt katsoa, minne se putosi. (Maalauksessa oleva hetki) Koneesta irtosi useita suuria kappaleita mm. kuomu ja yhden miehen näin hyppäävän, mutta en ehtinyt nähdä varjon avautuvan.

Kohta pääsin kolmannen kimppuun. Koneesta irtosi kappaleita, se kääntyi loivaan syöksyyn menen jonkun ajan kuluttua mereen uloimpien pienten saarten kohdalla. Yhden miehen näin tästäkin hyppäävän, mutta en nähnyt varjon avautuvan. Oma kone MT-419”.

Haminan atamassa pommikoneet ovat saaneet jonkin verran tuhoa aikaiseksi.

Lähde: Suomen sota-arkisto